



ที่ ศธ ๐๖๑/๓๔๗

วันยาดับบลิวส์การหักห้ามความประชาก
วันที่ ๐๐๖๗
วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๘
วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๘
เวลา ๐๙.๐๐ น.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๖๑๐ รั้นวากุ๘ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอส่งการคดการณ์โรคไข้เลือดออก พ.ศ. ๒๕๖๕ และมาตรการป้องกันและเตรียมพร้อม
รับการระบาดโรคไข้เลือดออก

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๖๑.๘/๕๐๕๕
ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค ได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แจ้งว่า ได้ติดตามสถานการณ์โรคไข้เลือดออกในประเทศไทย พบร้า มีอุบัติการณ์ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน ๕ ปี ย้อนหลังอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาเกือบ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) จึงมีโอกาสที่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะเกิดการระบาดมากขึ้น ซึ่งคาดว่าติดลอดห้ังปีอาจมีผู้ป่วยสูงสุด ๕๕,๐๐๐ ราย โดยช่วงไตรมาสแรกของปีมีแนวโน้มพบจำนวนผู้ป่วยประมาณ ๓,๐๐๐ – ๕,๐๐๐ รายต่อเดือน และเริ่มสูงขึ้นในเดือนพฤษภาคม จนสูงที่สุด ในช่วงฤดูฝน (เดือนมิถุนายน – กันยายน) ซึ่งอาจมีผู้ป่วย ๑๐,๐๐๐ – ๑๖,๐๐๐ รายต่อเดือน และในช่วงเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) พบว่ามีอำเภอที่มีการระบาดเสียสูงทั้งสิ้น ๓๐๘ อำเภอ จาก ๘๗๔ อำเภอทั่วประเทศ กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ส่งการคดการณ์สถานการณ์โรคไข้เลือดออก พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินมาตรการป้องกันและเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้เลือดออกตั้งแต่ต้นปี ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลด ผลการคดการณ์สถานการณ์โรคไข้เลือดออก พ.ศ. ๒๕๖๕ และรายชื่ออำเภอเสี่ยงได้ที่เว็บไซต์ <https://ddc.moph.go.th/dvb/> หรือ QR code รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขอความร่วมมือสถานศึกษาดำเนินการตามมาตรการ
ป้องกันและเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้เลือด ตามแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมรณรงค์อาสา
พัฒนาสิ่งแวดล้อมกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

๖๖๔ ถ. ๓๒๐๑๗

๑. เสื้อผ้ากันยุง

ขอแสดงความนับถือ

๒. หมอนรองกระดูก ๔ ตัว,

๓. ตาก ๐๐๙๘๐๙ โทร. ๐๘๑-๐๘๑-๐๘๑

เขียนเมื่อ ๔๙๘๗

- เสื้อผ้ากันยุง

- หมอนรองกระดูก ๔ ตัว

- ตาก ๐๐๙๘๐๙ โทร. ๐๘๑-๐๘๑-๐๘๑

๔๙๗๖๗

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

๕. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๑. กกบ

๒. ดร. ๕๐๙ ๕๐๙ ๕๐๙ ๕๐๙
กุลวิทย์ (กุลวิทย์) ๕๐๙ ๕๐๙

๓. กุลวิทย์ กุลวิทย์

๕๙๔.๙๖๑

ศูนย์พัฒนา สงเสริม ประสานงาน
กิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ
โทร. ๐ ๒๐๑๖ ๕๕๕๕ ต่อ ๕๗๐๐
โทรสาร. ๐ ๒๒๘๙๒ ๒๕๖๘

Email : vec5200@gmail.com



การคาดการณ์สถานการณ์โรคไข้เลือดออก พ.ศ. 2565

กองโรคติดต่อน้ำโดยแมลง กรมควบคุมโรค

1. ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 กับสถานการณ์โรคไข้เลือดออก พ.ศ. 2564

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกจากระบบเฝ้าระวังโรค (รง.506) ในปี พ.ศ. 2564 มีแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยลดลงอย่างมากตั้งแต่ต้นปี โดยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 มีรายงานผู้ป่วยเพียง 8,754 ราย อัตราป่วย 13.17 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 6 ราย (อัตราป่วยตายร้อยละ 0.07) โดยเด็กกลุ่มวัยเรียน อายุ 5 – 14 ปี และ วัยรุ่น 15 – 24 ปี มีอัตราป่วยสูงสุด 35.05 และ 22.78 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

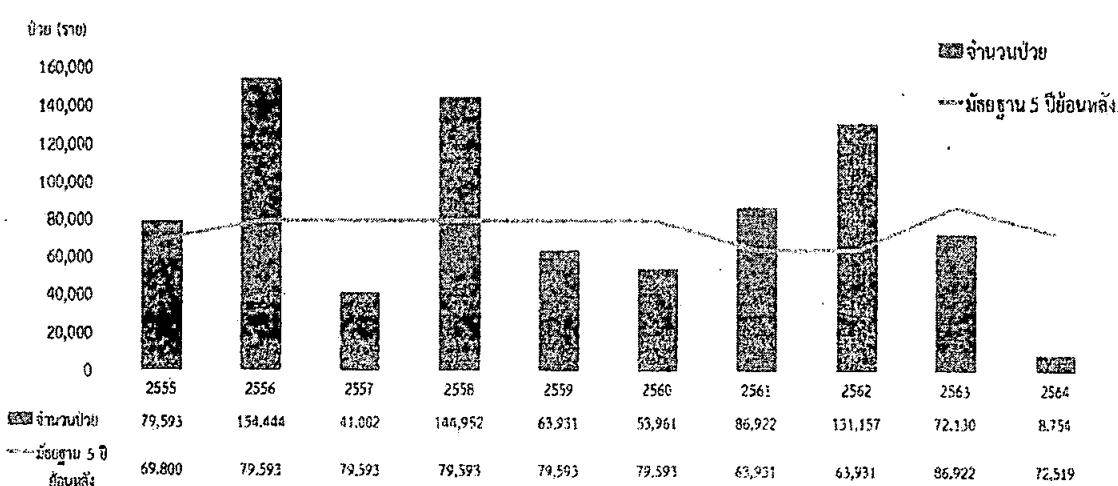
ภายหลังเดือนมิถุนายนเป็นต้นมา แม้จะเข้าสู่ฤดูฝน แต่จำนวนผู้ป่วยไม่เพิ่มขึ้นตามฤดูกาลหรืออนในอดีต ซึ่งสวนทางกับสถานการณ์โรคโควิด 19 ที่มีความรุนแรงมากขึ้นตั้งแต่เดือนเมษายน – สิงหาคม พ.ศ. 2564 ทำให้เป็นข้อสังเกตว่าการระบาดและมาตรการควบคุมโรคโควิด 19 ที่ผ่านมา มีผลกระทบต่ออุบัติการณ์ และการรายงานโรคไข้เลือดออก

จากการบทวนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของสถานการณ์ และมาตรการควบคุม การระบาดของโรคโควิด 19 ต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบความเสี่ยงของการเกิด โรคไข้เลือดออกที่แท้จริงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับการระบาดของโรคไข้เลือดออกหากมีการผ่อนคลาย มาตรการของโรคโควิด 19 โดยบทวนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ธรรมชาติของการเกิดโรคไข้เลือดออก (คน-เชื้อไวรัส Dengue-ยุงลาย) 2) มาตรการปิดสถานศึกษากับการเกิดโรคไข้เลือดออกในกรุงเทพมหานคร และ 3) ผลกระทบต่อการรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในระบบเฝ้าระวังโรค พนประเต็นท์สำคัญดังนี้

1.1. ธรรมชาติของการเกิดโรค

1) ด้านคน

โรคไข้เลือดออกมีการระบาดต่อเนื่องสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลังมา 2 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2562 และลดลงใกล้เคียงกับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลังใน พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นธรรมชาติของโรคที่หลังจากการระบาด ต่อเนื่องกันนานกว่า 1 ปีจะมีจำนวนผู้ป่วยลดลงหลังจากนั้น เนื่องจากประชาชนยังมีภูมิคุ้มกันของโรคมากไปที่มี การระบาด จึงทำให้ปี พ.ศ. 2564 มีอุบัติการณ์ลดลงอย่างมาก (รูปที่ 1)



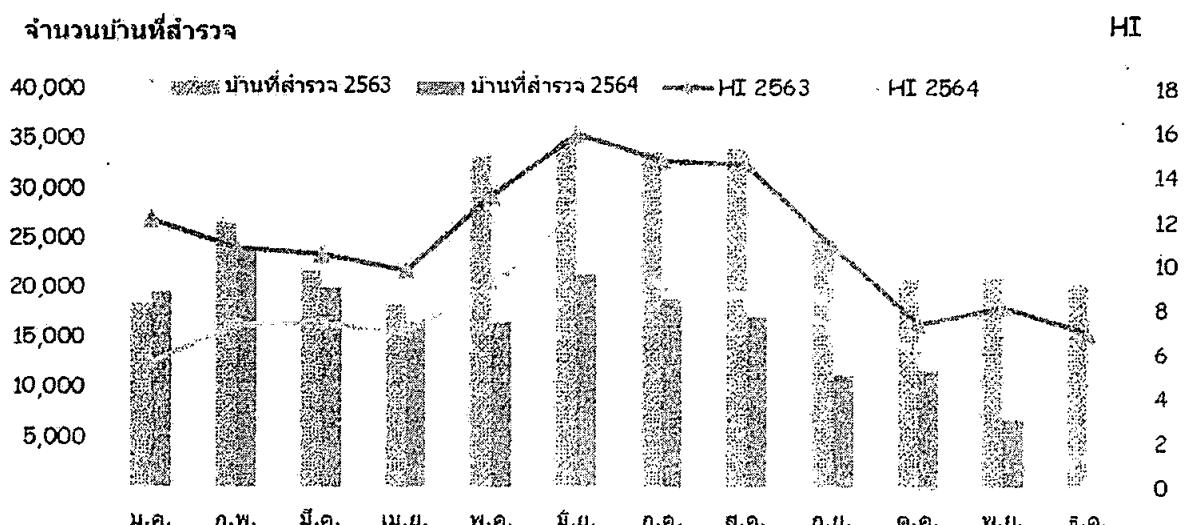
รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายปีเทียบกับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง พ.ศ. 2555 – 2564

2) ด้านเชื้อไวรัส Dengue

พ.ศ. 2561 – 2563 ประเทศไทยมีชนิดไวรัส Dengue ชนิดที่ 1 (DENV – 1) เป็นเชื้อเด่นอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์เด่นในภาพรวมของประเทศไทย จึงมีผลทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีภูมิคุ้มกันต่อ เชื้อไวรัส Dengue ยกเว้นภาคเหนือที่พบว่าในปี พ.ศ. 2564 มีการเปลี่ยนแปลงชนิดไวรัส Dengue จาก DENV – 1 เป็น DENV – 2 จึงทำให้ปัจจุบันมีอุบัติการณ์สูงในบางจังหวัดทางภาคเหนือ เช่น แม่ฮ่องสอน และตาก

3) ด้านยุงลายพำนัคโรค

จากการสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในโปรแกรมทันระบาดในปี พ.ศ. 2563 – 2564 พบว่า สัดส่วนบ้านที่สำรวจพบลูกน้ำยุงลาย (House Index; HI) ของปี พ.ศ. 2564 ลดลง อยู่ระหว่างร้อยละ 10 - 12 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา พ.ศ. 2563 ที่ค่า HI อยู่ที่ร้อยละ 15 – 20 อาจเนื่องมาจากมาตรการของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลให้ประชาชนอยู่บ้านมากขึ้น จึงมีเวลาในการกำจัดไข่และจัดการสิ่งแวดล้อมรอบบ้านตันเองมากขึ้น ทำให้จำนวนเศษภาชนะที่ไม่ได้ใช้งานจนกลายเป็นแหล่งซ่อนตัวของยุงลดลงจากปี พ.ศ. 2562 – 2564 ร้อยละ 15.4, 11.8, และ 9.9 ตามลำดับ เมื่อแหล่งเพาะพันธุ์บุ่งรอบบ้านลดลง จึงลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก ในปี พ.ศ. 2564 ตามไปด้วย (รูปที่ 2)



รูปที่ 2 จำนวนบ้านที่สำรวจและร้อยละของการพบลูกน้ำยุงลาย (House Index) รายเดือน พ.ศ. 2563 – 2564

1.2. มาตรการปิดสถานศึกษากับการเกิดโรคไข้เลือดออก

จากการทบทวนมาตรการปิดสถานศึกษาหรือการงดใช้อาคารเรียน เปรียบเทียบกับแนวโน้ม จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในกรุงเทพมหานครปี พ.ศ. 2563 พบว่า จำนวนผู้ป่วยในกลุ่มวัยเรียนและวัยทำงาน (อายุ 5 – 59 ปี) มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้ป่วยลดคล้องตามช่วงเวลาของมาตรการปิดสถานศึกษา โดยพบแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยวัยเรียนและวัยทำงานเพิ่มขึ้นเมื่อมีการผ่อนคลายให้ใช้อาคารเรียน ในขณะที่ กลุ่มเด็กเล็ก (อายุ 0 – 4 ปี) และผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) อุบัติการณ์ไม่ได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย เนื่องจากเป็น กลุ่มวัยที่ไม่ต้องออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน

1.3. ผลกระทบต่อการรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในระบบเฝ้าระวังโรค (ร. 506)

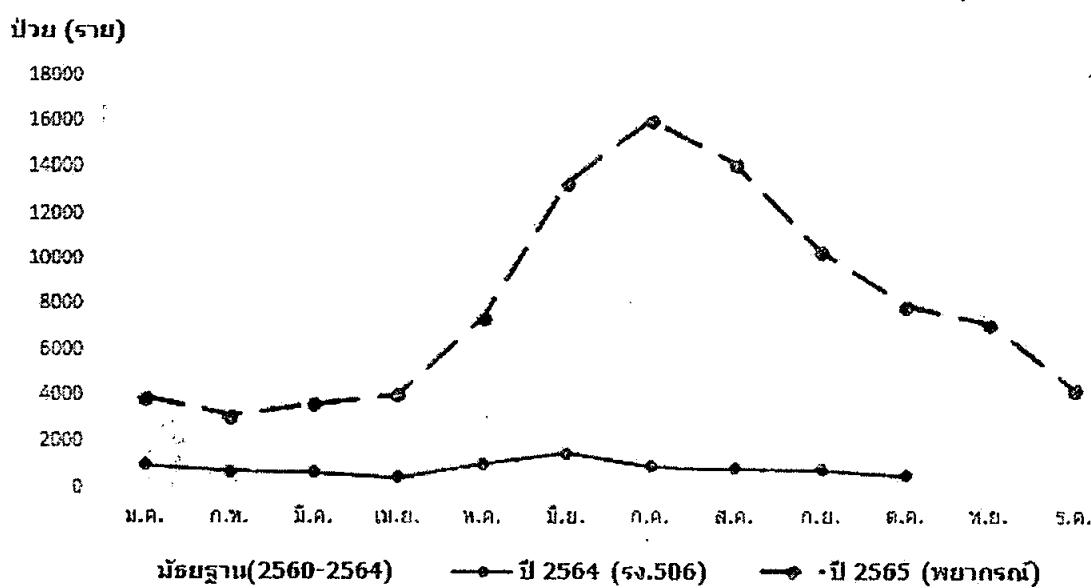
จากการเปรียบเทียบการรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในระบบเฝ้าระวังโรค (ร. 506) และการวินิจฉัยของแพทย์ในฐานข้อมูล 43 แฟ้ม (Health data center; HDC) พบว่า ในปี พ.ศ. 2563 ซึ่งประเทศไทยมีการระบาดของโรคโควิด 19 เช่นกัน แต่สามารถควบคุมให้อยู่ในวงจำกัดได้ การรายงาน

โรคไข้เลือดออกในระบบเฝ้าระวังโรค มีจำนวนผู้ป่วยน้อยกว่าจำนวนผู้มารับบริการในระบบ HDC ประมาณ 2.7 เท่า ดังนั้นประเมินการได้ว่า จากการระบาดของโรคโควิด 19 ที่ทำความรุนแรงขึ้น น่าจะส่งผลกระทบต่อการรายงานผู้ป่วยในระบบเฝ้าระวังโรคให้ต่ำกว่าผู้ป่วยที่มารับบริการจริงอย่างมาก

โดยสรุป สถานการณ์โรคไข้เลือดออกในปี พ.ศ. 2564 มีอุบัติการณ์ต่ำจริง ส่วนหนึ่งจากธรรมชาติของการเกิดโรค และแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายที่ลดลง อีกสาเหตุ การรายงานผู้ป่วยในระบบเฝ้าระวังโรคก็ต่ำกว่าความเป็นจริงด้วย จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่อาจส่งผลให้เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยามีภาระงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินมากขึ้นจนกระทบกับการรายงานโรคไข้เลือดออก

2. คาดการณ์สถานการณ์ไข้เลือดออก พ.ศ. 2565

ปลายปี พ.ศ. 2564 เริ่มน้ำฝนฤดูแล้งมาตกระยะของโรคโควิด 19 ให้ประชาชนสามารถเดินทาง และไปทำกิจกรรมในสถานที่สาธารณะได้มากขึ้น จึงมีความเสี่ยงที่อุบัติการณ์ของโรคไข้เลือดออกจะสูงขึ้น ในช่วงปลายปี และทำให้เกิดการระบาดต่อเนื่องไปตลอดปี พ.ศ. 2565 หากไม่ได้มีการป้องกันโรคแต่เนิ่น ๆ จากการพยากรณ์แนวโน้มการเกิดโรคไข้เลือดออกตัวยิธิอ่อนุกรุณเวลากพบว่า ปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยจะมีการระบาดของโรคไข้เลือดออก โดยจำนวนผู้ป่วยต่อเดือน ปี 2565 ประมาณ 95,000 ราย โดยช่วงไตรมาสแรกของปี จะมีจำนวนผู้ป่วยประมาณ 3,000 – 4,000 รายต่อเดือน และเริ่มสูงขึ้นในเดือนพฤษภาคม จนสูงที่สุดในช่วงฤดูฝนเดือนมิถุนายน - กันยายน ซึ่งอาจมีผู้ป่วย 10,000 – 16,000 รายต่อเดือน (รูปที่ 3)



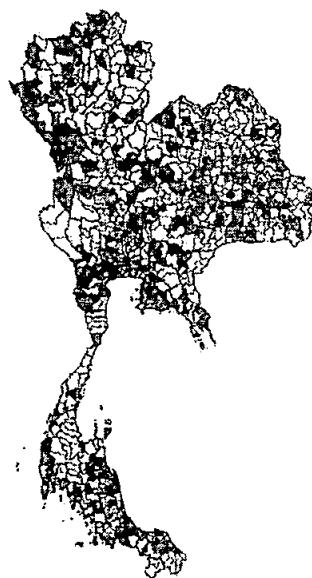
รูปที่ 3 พยากรณ์จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน พ.ศ. 2565 เทียบกับ พ.ศ. 2564 และ ค่ามัธยฐาน 5 ปี หมายเหตุ วิเคราะห์ข้อมูลพยากรณ์โรคตัวยิธิอ่อนุกรุณเวลา เทคนิค Winter's multiplicative MAPE ร้อยละ 15.8

พื้นที่เสี่ยงสูงต่อการระบาดในปี พ.ศ. 2565 เมื่อพิจารณาจากการเป็นพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอที่ดังของเทศบาลนคร หรืออำเภอที่มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกซ้ำซากในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2560 – 2564) พบว่ามีอำเภอเสี่ยงสูงทั้งสิ้น 308 จาก 928 อำเภอทั่วประเทศ โดยจำแนกเป็นรายเขตได้ดังตารางที่ 1 การกระจายของอำเภอเสี่ยงสูงพื้นที่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล ภาคกลาง และภาคตะวันออก (รูปที่ 4)

ตารางที่ 1 คาดการณ์อัตราเสี่ยงสูงต่อการระบาดของโรคไข้เลือดออก พ.ศ. 2565 จำแนกรายเขตสุขภาพ

เขต	อัตราเสี่ยงสูง	อัตราทั้งหมด	ร้อยละอัตราเสี่ยงสูง
1	29	103	28.2
2	17	47	36.2
3	15	54	27.8
4	21	70	30.0
5	26	62	41.9
6	31	69	44.9
7	16	77	20.8
8	14	87	16.1
9	32	88	36.4
10	14	70	20.0
11	28	74	37.8
12	24	77	31.2
13	41	50	82.0
รวม	308	928	33.2

หมายเหตุ สามารถดูรายชื่ออัตราเสี่ยงได้จากเว็บไซต์กองโรคติดต่อนำโดยเมือง <https://ddc.moph.go.th/dvb>



รูปที่ 4 แผนที่แสดงอัตราเสี่ยงสูงต่อการระบาดของโรคไข้เลือดออก พ.ศ. 2565



QR code รายชื่ออัตราเสี่ยง

3. มาตรการป้องกันและเตรียมรับการระบาดของโรคไข้เลือดออก

โรคไข้เลือดออกพบได้ทั่วทุกภูมิภาคในประเทศไทย ดังนั้น การดำเนินมาตรการในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค จึงควรดำเนินการครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเน้นในพื้นที่เสี่ยงสูง ซึ่งมีโอกาสจะเกิดการแพร่ระบาดได้มากกว่าพื้นที่อื่น ประกอบด้วย มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการควบคุมโรค และการจัดการแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ในสถานที่สำคัญต่างๆ ได้แก่ บริเวณบ้านเรือนในชนบท โรงเรียน โรงพยาบาล ศาสนสถาน โรงงาน และสถานที่ราชการ รวมถึงการเตรียมความพร้อมทรัพยากรในการควบคุมโรค มาตรการตรวจวินิจฉัยและดูแลรักษาผู้ป่วย และการสื่อสารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ประชาชนตื่นตัวในการป้องกันโรค โดยเฉพาะในช่วงก่อนเข้าฤดูฝน (เดือนมกราคม - เมษายน) เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดในวงกว้างและลดความรุนแรงของโรคในช่วงก่อนฤดูกาลระบาด ทั้งนี้การดำเนินมาตรการต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุข แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 2 มาตรการในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกตามพื้นที่

มาตรการ	พื้นที่	
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงต่ำ
1. มาตรการเฝ้าระวัง เพื่อประเมินสถานการณ์ พื้นที่เสี่ยง และกำลังเสี่ยง เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคอย่างรวดเร็ว มีทีม SAT ติดตามสถานการณ์ ชี้พื้นที่เสี่ยง/ระบาด ระดับตำบลและหมู่บ้าน	+++ (ทุกสัปดาห์)	+++ (ทุกสัปดาห์)
สำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในพื้นที่เป็นมา 7 ร.	+++ (ทุกสัปดาห์)	+ (ทุก 2 สัปดาห์)
เฝ้าระวังยุงและลูกน้ำดื้อต่อสารเคมี	ดำเนินการในระดับเขต หรือ พื้นที่มีความพร้อมของบุคลากรทรัพยากร	
เฝ้าระวังสายพันธุ์ไวรัส Dengue ในคนและยุง		
2. มาตรการควบคุมโรค เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค (ในไก่กิด 2 nd Generation) สอบสวนผู้ป่วย เพื่อค้นหาแหล่งรังโรค และปัจจัยเสี่ยงการเสียชีวิต	+++	+++
ควบคุมโรคตามมาตรการ 3-3-1 และดำเนินการต่อเนื่อง 28 วัน	+++	+++
เตรียมความพร้อมของทีมควบคุมโรคและทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร เครื่องมือ สารเคมี ให้เพียงพอและพร้อมใช้งาน - อบรมการควบคุม/ พ่นสารเคมี - จัดหายาหากันยุง ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลาย สารเคมี และเครื่องพ่น - จัดทีมช่างซ่อมและให้คำปรึกษา	+++	+++
ทบทวนโครงสร้างศูนย์ตตอบได้ภาวะอุบัติเหตุ และแผนเตรียมความพร้อมตตอบได้ภาวะอุบัติเหตุโรคไข้เลือดออก	+++	+++
3. มาตรการด้านการตรวจวินิจฉัยและรักษา เพื่อการวินิจฉัยและรักษาที่ถูกต้อง และลดโอกาสการเสียชีวิตของผู้ป่วย รวมถึงภาวะแทรกซ้อนและความรุนแรง ทบทวนท่านี่เนยนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาระบบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก	+++	+++
อบรมและพื้นฟูการวินิจฉัย ดูแลรักษาผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกให้กับ แพทย์จบใหม่และแพทย์/ พยาบาล ทั้งสถานพยาบาลภาครัฐและเอกชน	+++	+++
จัดเตรียมเครื่องมือสำคัญในการรักษาผู้ป่วย เช่น Dextran, การตรวจ CBC 24 ชั่วโมง	+++	+++
จัดระบบและเกณฑ์การส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลในลำดับสูงขึ้นไป	+++	+++

มาตรการ	พื้นที่	
	เสียงสูง	เสียงดี
ใช้ Dengue Chart ในผู้ป่วยทุกราย โดยไม่ต้องรอให้เข้าสู่ระยะวิกฤติ จัดตั้งมุมคัดกรองผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกอุบัติ Dengue Corner ในสถานพยาบาล เป็นต้น	+++	+++
4 มาตรการด้านการสื่อสารความเสี่ยง เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการป้องกัน การดูแลรักษาของโรคไข้เลือดออกเบื้องต้น	+++	+/-
ให้สุขศึกษาประชาชน ในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย/ยุงตัวเต็มวัย การป้องกันยุงกัด การดูแลรักษาเบื้องต้นกรณีป่วย เช่น ไม่ควรซื้อยาประเภท NSAIDs/ steroids มารับประทาน และมีอาการสงสัยป่วยให้รีบเข้ารับการรักษาที่สถานพยาบาล	+++	+++
รณรงค์สร้างความตระหนักของประชาชน และตามพื้นที่เป้าหมาย (7 ร.) เช่น ศาสนสถาน จัตุรัสในวันสำคัญทางศาสนา สถานศึกษา จัดรณรงค์ ช่วงก่อนเปิดภาคเรียน เป็นต้น	+++	++
จัดทีมสื่อสารเชิงรุก 1) คลินิก ร้านขายยา ในภาระวังการจ่ายยา NSAIDs/ steroids 2) คลินิกโรคเรื้อรัง (กลุ่มเสี่ยงสูงต่อการป่วยรุนแรงและเสียชีวิต) 3) กลุ่มหญิงตั้งครรภ์	+++	+

ช่วงเวลาที่เหมาะสมมาตรการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกจำแนกรายเดือน แบ่งเป็น 3 ช่วง ดังนี้

1) ช่วงก่อนการระบาด (มกราคม - เมษายน)

- เฝ้าระวัง วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก
- สำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในชุมชน และพื้นที่ 7 ร.
- สอนสอนและควบคุมโรคในผู้ป่วยรายแรกให้ทันเวลาและมีทุนภาพ
- เตรียมความพร้อมของทรัพยากรในการควบคุมโรคและบุคลากรในการดูแลรักษาผู้ป่วย
- จัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย

2) ช่วงระบาด (พฤษภาคม - สิงหาคม)

- เฝ้าระวังค่าต้นน้ำก้อนน้ำยุงลาย สำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในชุมชนและพื้นที่เป้าหมาย 7 ร. อาย่างต่อเนื่อง

- สอนสอนและควบคุมโรค ไม่ให้เกิด second generation
- พิจารณาเปิด EOC ในพื้นที่ระบาดเพื่อรับมือทรัพยากรในการควบคุมโรค
- เพิ่มความเข้มแข็งของการวินิจฉัยและรักษา เช่น Dengue corner, Dengue chart, Dengue fast track และ CBC 24 ชั่วโมง

- ให้สุขศึกษาแก่ประชาชน โดยเน้นสื่อสารความเสี่ยงเพื่อป้องกันผู้ป่วยไข้เลือดออกเสียชีวิต

3) ช่วงหลังการระบาด (กันยายน - ธันวาคม)

- เฝ้าระวังสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อประเมินความเสี่ยงของการระบาดในพื้นที่
- ดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย
- สรุปสถานการณ์และการดำเนินมาตรการที่ผ่านมา เพื่อทบทวนและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมรณรงค์จิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การดำเนินงานกิจกรรมรณรงค์จิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ระหว่างเดือนตุลาคม 2564 – กันยายน 2565 มีแนวทางในการสำรวจลูกน้ำยุงลาย โดยดำเนินการอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และเน้นรณรงค์ในวันสำคัญในแต่ละเดือน ดังนี้

เดือน	ระหว่างวันที่	หมายเหตุ
ตุลาคม 2564	11 - 15 ตุลาคม 2564	13 ตุลาคม 2564 วันคล้ายวันสวัสดิ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
พฤษจิกายน 2564	22 - 30 พฤศจิกายน 2564	27 พฤศจิกายน 2564 วันสาธารณสุขแห่งชาติ
ธันวาคม 2564	1 - 10 ธันวาคม 2564	5 ธันวาคม 2564 วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ
มกราคม 2565	3 - 10 มกราคม 2565	8 มกราคม 2565 วันคล้ายวันประสูติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา
กุมภาพันธ์ 2565	14 - 18 กุมภาพันธ์ 2565	16 กุมภาพันธ์ 2565 วันแม่บูชา
มีนาคม 2565	14 - 21 มีนาคม 2565	20 มีนาคม 2565 วันอาสาสมัครสาธารณสุขแห่งชาติ
เมษายน 2565	4 - 8 เมษายน 2565	6 เมษายน 2565 วันจักรี 7 เมษายน 2565 วันอนามัยโลก
พฤษภาคม 2565	3 - 6 พฤษภาคม 2565	4 พฤษภาคม 2565 วันฉัตรมงคล
มิถุนายน 2565	1 - 17 มิถุนายน 2565	3 มิถุนายน 2565 วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี 15 มิถุนายน 2565 วันเข้าเลือดออกอาเซียน
กรกฎาคม 2565	25 - 29 กรกฎาคม 2565	28 กรกฎาคม 2565 วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบานสมเด็จพระบรมราชราชาธิศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
สิงหาคม 2565	8 - 12 สิงหาคม 2565	12 สิงหาคม 2565 วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และวันแม่แห่งชาติ
กันยายน 2565	19 - 23 กันยายน 2565	24 กันยายน 2565 วันมหิดล